

Nielun streptokokkiviljelyn vastauskäytäntö muuttuu

Tutkimus	8318	Ps-Stralv	Ps-Streptokokki, viljely maljalle tai Streptocultille
Asia	Vastauskäytäntömuutos		
Johdanto	Nielun streptokokkiviljelyssä haetaan betahemolyyttisiä ryhmien A, C tai G streptokokkeja.		
Perustelut	<p>Tavanomaisesti betahemolyyttiset streptokokit ovat havaittavissa jo yhden vuorokauden jälkeen; poikkeuksellisesti, hyvin harvoin, jotkut Str.pyogenes-kannat näkyvät kasvatusalustalla betahemolyyttisinä pesäkkeinä vasta toisen vuorokauden kasvatuksen jälkeen. Tämän vuoksi nieluviiljelyt on tähän asti vastattu joko positiivisena tai negatiivisena yhden vuorokauden kasvatuksen jälkeen. Harvinainen, negatiivisen vastauksen muuttuminen positiiviseksi, on asiakaspalautteen mukaan koettu äärimmäisen hankalana. <u>Tämän vuoksi vastauskäytännön yksinkertaistamiseksi nieluviiljelyt vastataan negatiivisina vasta toisen vuorokauden kasvatuksen jälkeen.</u></p> <p><u>Lisäksi vastausvaihtoehtoihin ATK:lle lisätään Vantaan laboratorioita varten "Mahd A" ilman määrän kommentointia (tämä on vastausvaihtoehto 5).</u></p>		
Asiantuntijat	erik.lääkäri (Jorvi) Petteri Carlson, sähköposti petteri.carlson@hus.fi, puh. (09) 861 2646, erik.lääkäri Pentti Kuusela, sähköposti pentti.kuusela@hus.fi, puh. 050 427 0143 tai (09) 191 26368, erik.lääkäri Päivi Tissari, sähköposti paivi.tissari@hus.fi, puh. 050 427 0737 tai (09) 191 26295 ja sairaalamikrobiologi Merja Rautio, sähköposti merja.rautio@hus.fi, puh. (09) 861 2643		
Lähete	Bakteriologiset tutkimukset		
Indikaatiot	Streptokokkitonsilliitin epäily.		
Näyte	Nielunäyte otetaan steriilillä dacron- tai hiilipumpulitikulla molempien nielurisojen pinnalta. On varottava, ettei näytetikkuun joudu suun limakalvojen normaaliflooraa. Näytetikulla viljellään välittömästi CO-verimalja tai Streptocult-viljelylevy. Ellei viljelyä voida tehdä näytteenottopisteessä, näytetikku työnnetään välittömästi bakteerikuljetusputken (esim. Transpocult) pohjaan.		
Menetelmä	CO-verimalja, jolle asetetaan basitrasiiinikiekkö, kasvatetaan lämpökaapissa tai kynttiläpytyssä +35°C. Streptocult-viljelylevy inkuboidaan omassa kotelossaan 2 vrk +35°C. Kasvatusalustoja tarkastellaan yhden ja kahden vuorokauden kasvatuksen jälkeen. Betahemolyyttiset streptokokit ilmoitetaan alustavasti; tällainen näyte lähetetään jatkotutkimuksiin HUSLABin Bakteriologian osastolle. Negatiiviset vastataan kahden vuorokauden kasvatuksen jälkeen.		
Tekstiheys	Viljely joka päivä (ma-su)		

Tulokset valmiina 1-3 työpäivän (ma-pe) aikana.

Tulkinta Normaalisti negatiivinen.

Streptococcus pyogenes (A-ryhmän beetahemolyyttinen streptokokki) on tärkein bakteeritonsilliitin aiheuttaja. Myös muut hemolyyttiset streptokokit (ryhmät C ja G) voivat aiheuttaa tonsilliittia.

Alustavan vastauksen vastausvaihtoehdot ovat:

Vastaus Tulkinta

negat : Ei beetahemolyyttisiä streptokokkeja

mahd A : Näytteessä beetahemolyyttisiä streptokokkeja, basitrasinieston perusteella mahdollisesti ryhmää A (*Str. pyogenes*). Näyte lähetetään nimen varmistusta ja herkkyysmäärittystä varten bakteriologian laboratorioon jatkotutkimukseen. Mikäli seulova laboratorio arvioi beetahemolyyttisten streptokokkien määrän, se ilmoitetaan merkinnöin +, ++ tai +++ (niukka, kohtalainen, runsas kasvu).

ks. jatkovi: Näytteessä beetahemolyyttisiä streptokokkeja, lähetetään jatkotutkimukseen bakteriologian laboratorioon. Kyseessä voi olla G- tai C-ryhmän beetahemolyyttinen streptokokki tai niukka löydös A-ryhmän beetahemolyyttistä streptokokkia (*Str. pyogenes*).

Tiedustelut Bakteriologian osasto puh. (09) 191 26800 tai (09) 191 26246

Allekirjoitukset	Päivi Tissari	Martti Vaara	Janne Suvisaari
	LT, erikoislääkäri	vastuualuejohtaja	apulaisylilääkäri
	Kliinisen mikrobiologian	Kliinisen mikrobiologian	Kliinisen kemian ja
	vastuualue	vastuualue	hematologian vastuualue
	puh. 050 427 0737	puh. (09) 471 75822	puh. 050 364 3755

Jakelu HUSLABin osastonhoitajat => Helsingin kaupungin terveysasema- ja sairaalalaboratorioiden osastonhoitajia pyydetään huolehtimaan jakelusta alueellaan
HUSLABin vastuuyksiköiden päälliköt
Helsingin terveysasemien ylilääkärit
Helsingin perusterveydenhuollon ylilääkärit
HUSLABin Intranet –sivut
HUSLABin Internet –sivut